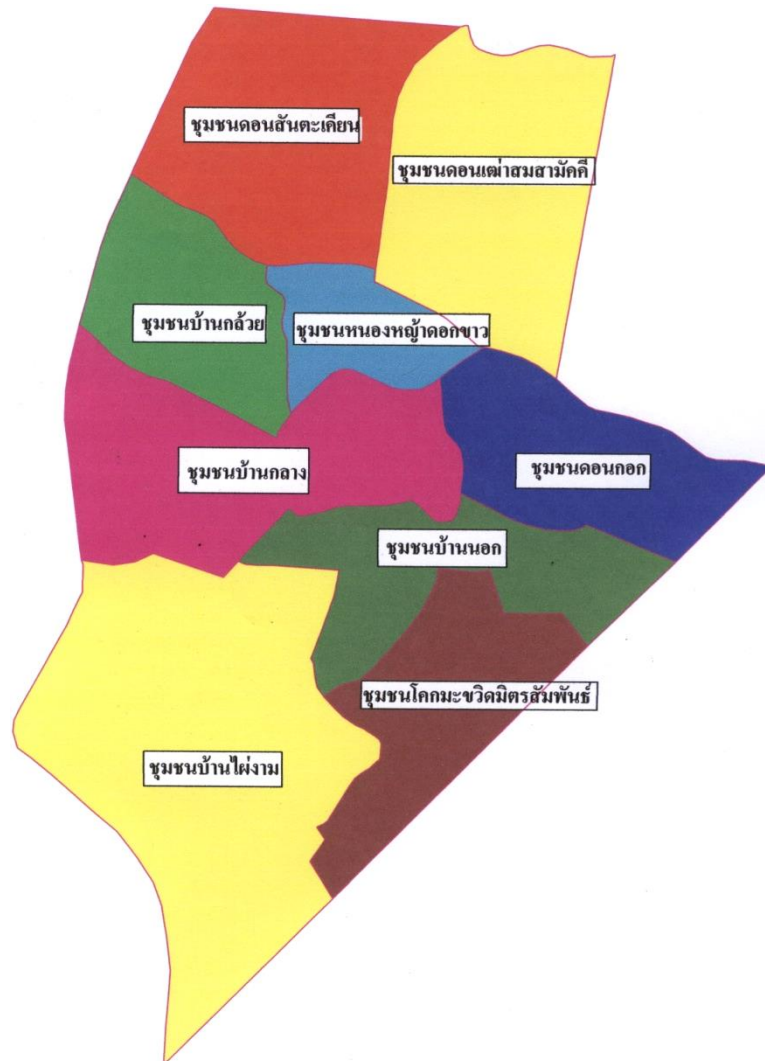

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ด้านกายภาพ

ที่ตั้ง

เทศบาลตำบลหนองขาว ตั้งอยู่ในอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ๑๒๕ กิโลเมตร ห่างจากอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ห่างจากอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ประมาณ ๙ กิโลเมตร ในเขตเทศบาลมีพื้นที่ปกครอง ๐.๘๔ ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมบางส่วนของ ๙ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕ , ๘ , ๙ , ๑๐ และหมู่ที่ ๑๒ ประกอบด้วย ๙ ชุมชน คือ ชุมชนบ้านกลาง ชุมชนดอนสันตะเคียน ชุมชนบ้านกล้วย ชุมชนบ้านไผ่งาม ชุมชนบ้านนอก ชุมชนบ้านดอนกอก ชุมชนดอนเฒ่าสมสามัคคี ชุมชนหนองหญ้าดอกขาว และชุมชนโคกมะขวิดมิตรสัมพันธ์

อาณาเขต และเขตการปกครอง

ทิศเหนือ

ตั้งแต่หลักเขตที่ ๑ ตั้งอยู่ริมคลองส่งน้ำชลประทานฝั่งตะวันออกตรงริมทางสายดอนชะसानปากตะวันออก เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือถึงหลักเขตที่ ๒ ตั้งอยู่ริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๔ ตอนกาญจนบุรี - อุทอง ปากตะวันออกตรงริมทางสายหมู่บ้านดอนใหญ่ปากเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือถึงหลักเขตที่ ๓ ตั้งอยู่ห่างจากหลักเขตที่ ๒ ระยะ ๒๔๐ เมตร

ทิศตะวันออก

จากหลักเขตที่ ๓ เป็นเส้นตรงไปทางทิศใต้ถึงหลักเขตที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ริมทางสายตาปู่ปากเหนือ ห่างจากศูนย์กลางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๔ ตอนกาญจนบุรี - อุทอง ตามแนวระยะ ๓๒๐ เมตร จากหลักเขตที่ ๔ เลียบตามริมทางสายศาลตาปู่ปากเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ถึงหลักเขตที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ตรงสามแยกศาลตาปู่ ห่างจากหลักเขตที่ ๔ ระยะ ๓๖๐ เมตร จากหลักเขตที่ ๕ เป็นแนวตรงไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ถึงหลักเขตที่ ๖ ซึ่งตั้งอยู่ริมคลองชลประทานส่งน้ำปากตะวันออก ห่างจากศูนย์กลางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๔ ตอนกาญจนบุรี - อุทอง ตามแนวคลองระยะ ๕๖๐ เมตร

ด้านใต้

จากหลักเขตที่ ๖ เลียบตามริมคลองส่งน้ำชลประทานฝั่งตะวันออกไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือถึงหลักเขตที่ ๗ ซึ่งตั้งอยู่ริมคลองชลประทานฝั่งตะวันออกตรงริมทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๒๔ ตอนกาญจนบุรี - อุทอง ปากตะวันออก

ด้านตะวันตก

จากหลักเขตที่ ๗ เลียบตามริมคลองชลประทานฝั่งตะวันออกไปทางทิศเหนือบรรจบหลักเขตที่ ๑

ลักษณะภูมิประเทศ

ตั้งอยู่บริเวณชายขอบที่สูงในเขตอำเภอดำรงวิทยารวมติดต่อกับ อ.เมือง และ อ.พนมทวน พื้นที่เป็นที่ดอน มีสภาพภูมิประเทศแบ่งเป็นสองฝั่ง คือ เขตป่าไม้และภูเขา ซึ่งเป็นที่สูงทางทิศตะวันตกกับพื้นที่ราบลุ่มซึ่งเป็นทุ่งนาทางทิศตะวันออก

ลักษณะภูมิอากาศ

ฤดูหนาว

ฤดูร้อน ระหว่าง กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม มีลมฝ่ายใต้พัดมาปกคลุม ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดอยู่ในเดือนเมษายน

ฤดูฝน

ระหว่างกลางเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน ในระยะนี้เป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้มีฝนตกชุกโดยตกชุกที่สุดในเดือนกันยายน

ฤดูหนาว

ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยในช่วงนี้ ความกดอากาศสูงจากประเทศจีนและลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุม ทำให้อากาศหนาวเย็นและความแห้งแล้งแผ่ปกคลุมจังหวัดกาญจนบุรี

ลักษณะของดิน

ดิน หมายถึง เทหวัตถุธรรมชาติที่ปกคลุมผิวโลก เกิดจากการแปรสภาพหรือสลายตัวของหิน แร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุผสมคลุกเคล้ากันตามธรรมชาติรวมกันเป็นชั้นบาง ๆ เมื่อมีน้ำและอากาศที่เหมาะสมก็จะทำให้พืชเจริญเติบโตและยังชีพอยู่ได้

เนื่องจากภาคตะวันออกเฉียงใต้ส่วนใหญ่เป็นเขตเทือกเขาสูง เพราะฉะนั้นวัตถุแม่ดิน หรือแหล่งกำเนิดดินต้องเกิดจากการสลายตัวของหินที่เป็นกรด ดังนั้นดินจึงมีความอุดมสมบูรณ์ ค่อนข้างต่ำ ดินชนิดนี้ เรียกว่า ดินเรดเยลโล-พอดโซลิก (Red-yellow Podolia Soils) ดินชนิดนี้ มีในเขตภูเขาที่เป็นกรด ส่วนในเขตที่มีหินปูน เช่น บริเวณเทือกเขาในเขตอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก และบริเวณปลายเทือกเขานนทชัยระหว่างแม่น้ำแควใหญ่กับแควน้อยจะเป็นพวกเรด-บราวด์ เอิธ (Red-Brown earth) นอกจากนี้ยังมีดินที่เกิดจากการสลายตัวของสารหรือ หินภูเขาไฟ เราเรียกว่า ดินภูเขาไฟ ได้แก่พื้นที่บริเวณจังหวัดตาก เขตอำเภออุ้มผาง ที่ราบลุ่มน้ำแควน้อย เขตอำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ อำเภอไทรโยค และบริเวณแก่งกระเจาน เป็นต้น

ในด้านสมรรถนะของที่ดินในภาคตะวันตกปรากฏว่าพื้นที่เหมาะสำหรับการปลูกพืชไร่ มีประมาณ ๒๕ % ของเนื้อที่ภาค ทำนา ๕% ที่เหลือ ๗๐ % ไม่เหมาะแก่การเพาะปลูก เพราะเป็นที่ลาดชันมาก หรือ มีดินเป็นทรายจัด

ลักษณะของแหล่งน้ำ

ประกอบด้วยคลองชลประทาน จำนวน ๒ แห่ง

ลักษณะของไม้และป่าไม้

สภาพป่าส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณและป่าดิบแล้ง มีไม้เฝือเป็นไม้เรือนยอดชั้นกลาง เช่น ไม้รวก ไม้เฝือป่า เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีป่าสัก ซึ่งขึ้นอยู่ในแนวแถบสองฝั่งแม่น้ำแควน้อย ป่าเต็งลิ้งเป็นส่วนน้อย ส่วนป่าดงดิบขึ้นมีอยู่ทางด้านตรงข้ามฝั่งแม่น้ำแควน้อยไปจนถึงชายแดนประเทศเมียนมาร์

ด้านการเมือง/การปกครอง

เขตการปกครอง / จำนวนหมู่บ้าน / ชุมชน

เทศบาลตำบลหนองขาบ แบ่งเขตการปกครองเป็น ๙ หมู่บ้าน (ชุมชน) ได้แก่

- หมู่ที่ ๑ ชุมชนบ้านกลาง
- หมู่ที่ ๒ ชุมชนบ้านดอนสันตะเคียน
- หมู่ที่ ๓ ชุมชนบ้านกล้วย
- หมู่ที่ ๔ ชุมชนบ้านไผ่งาม
- หมู่ที่ ๕ ชุมชนบ้านนอก
- หมู่ที่ ๘ ชุมชนบ้านดอนนอก
- หมู่ที่ ๙ ชุมชนดอนเต่าสามัคคี
- หมู่ที่ ๑๐ ชุมชนหนองหญ้าดอกขาว
- หมู่ที่ ๑๒ ชุมชนโคกมะขวิดมิตรสัมพันธ์

การเลือกตั้ง

แบ่งเขตการเลือกตั้งเป็น ๒ เขต ได้แก่

เขตเลือกตั้งที่ ๑

- หน่วยเลือกตั้งที่ ๑ หมู่ที่ ๑ (บางส่วน) และหมู่ที่ ๙
- หน่วยเลือกตั้งที่ ๒ หมู่ที่ ๒
- หน่วยเลือกตั้งที่ ๓ หมู่ที่ ๓ และหมู่ที่ ๑๐

เขตเลือกตั้งที่ ๒

- หน่วยเลือกตั้งที่ ๑ หมู่ที่ ๑ (บางส่วน) และหมู่ที่ ๘
- หน่วยเลือกตั้งที่ ๒ หมู่ที่ ๔
- หน่วยเลือกตั้งที่ ๓ หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๑๒

ประชากร

ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ.๒๕๖๒

- เทศบาลตำบลหนองขาว มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๕,๑๕๗ คน
- จำนวนครัวเรือน ๑,๕๖๑ ครัวเรือน

ประชากรสามารถแยกเป็นรายหมู่บ้านได้ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อชุมชน	จำนวนประชากร (คน)			จำนวนครัวเรือน	ชื่อผู้นำชุมชน
		ชาย	หญิง	รวม		
๑	บ้านกลาง	๑๔๓	๒๒๐	๔๒๔	๑๔๓	นายมนตรี พงษ์หนู
๒	บ้านดอนสันตะเคียน	๒๑๗	๔๐๓	๖๒๐	๒๑๗	นางวาสนา อำนวย
๓	บ้านกล้วย	๑๕๔	๒๕๒	๔๐๖	๑๕๔	นางน้ำเจียน บุญรอด
๔	บ้านไผ่งาม	๓๒๗	๕๓๐	๘๕๗	๓๒๗	นายวิสุทธิ์ ลำดวล
๕	บ้านนอก	๑๖๐	๒๒๑	๓๘๑	๑๖๐	นายอเนก รูปเทียน
๘	บ้านดอนกอก	๑๖๔	๓๓๐	๔๙๔	๑๖๔	นางสาวอารีย์ กระจ่างทอง
๙	ดอนเฒ่าสมสามัคคี	๑๕๔	๒๕๕	๔๐๙	๑๕๔	นายเสน่ห์ วันธุมมา
๑๐	หนองหญ้าดอกขาว	๑๔๕	๒๕๔	๔๐๐	๑๔๕	นายมะนัส โพธิ์ใบ
๑๒	โคกมะขวิดมิตรสัมพันธ์	๑๓๑	๒๕๒	๓๘๓	๑๓๑	นายบันลือ ทองแท้
รวม		๑,๕๙๙	๒,๗๑๗	๔,๓๑๖	๑,๕๙๙	

สภาพทางสังคม

การศึกษา

โรงเรียนระดับประถมศึกษาจำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนวัดอินทาราม “โกวิทอินทราร” เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลหนองขาว สังกัดเทศบาลตำบลหนองขาว เปิดสอนนักเรียนระดับอนุบาล ๓-๕ ขวบ สังกัดเทศบาลตำบลหนองขาว

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหนองขาว เปิดสอนนักเรียนระดับอนุบาล ๒.๕-๓ ขวบ สังกัดเทศบาลตำบลหนองขาว

สาธารณสุข

เทศบาลตำบลหนองขาวมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองขาว ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔

อาชญากรรม

เทศบาลตำบลหนองขาวมีสถานีตำรวจภูธรหนองขาว ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔

ยาเสพติด

ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลหนองขาว มียาเสพติดบ้างเป็นบางส่วน

การสังคมสงเคราะห์

- ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพมี ๓ ประเภท ได้แก่ (เฉพาะข้อมูลผู้ขอรับเบี้ยยังชีพ)

๑. ผู้สูงอายุ จำนวน ๑,๐๘๑ ราย
๒. คนพิการ จำนวน ๑๗๘ ราย
๓. ผู้ป่วยเอดส์ จำนวน ๙ ราย

- รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

- ประสานการทำบัตรผู้พิการ

ระบบบริการพื้นฐาน

การคมนาคมขนส่ง

๑. ถนนลาดยาง ๑๓ สาย
๒. ถนนคอนกรีต ๒ สาย

การไฟฟ้า

การให้บริการด้านกระแสไฟฟ้าในเขตเทศบาลตำบลหนองขาว อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอเมืองกาญจนบุรี จำนวนหมู่บ้านที่ไฟฟ้าเข้าถึง ทั้ง ๙ หมู่บ้าน ครอบคลุมครบทุกหลังคาเรือน

การประปา

ระบบประปาครอบคลุมทุกครัวเรือน

โทรศัพท์
- มีระบบสัญญาณโทรศัพท์ TOT, AIS, DTAC, TRUE, และ CAT ครอบคลุมเครือข่าย ครอบคลุมทุกพื้นที่

ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

- ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขเอกชน ๓ แห่ง
- เสียตามสายและหอกกระจายข่าวครอบคลุมทุกหมู่บ้าน

ระบบเศรษฐกิจ

การเกษตร

ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทางการเกษตร คือ ทำนา รองลงมาคือ รับจ้างทั่วไป

การประมง

(ในเขตเทศบาลไม่มีการประมง)

การปศุสัตว์

พื้นที่ตำบลหนองขาวมีการเลี้ยงสัตว์ประเภทต่างๆ ได้แก่ โค สุกร ไก่ไข่ ไก่เนื้อ และเป็ด ซึ่งแนวโน้มของจำนวนสัตว์ในแต่ละปีจะไม่แน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโรคระบาดในปีนั้นๆ

การบริการ

ในเขตเทศบาล มีโฮมสเตย์ จำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕

การท่องเที่ยว

- วัดอินทาราม สักการะหลวงปู่ปาเลไลย์
- พิพิธภัณฑ์บ้านหนองขาว
- ศาลเจ้าประจำหมู่บ้าน
- หม้อยาย
- สาธิตการทำขวัญข้าว
- จุดสาธิตและจำหน่ายผ้าขาวม้า จำนวน ๔ แห่ง
- รถอีแต๋นเที่ยวชมหมู่บ้านวัฒนธรรม
- จุดสาธิตการทำอาหารประจำถิ่น เช่น ขนมตาล ข้าวเกรียบว่าว ผลิตภัณฑ์จากตาลโตนด

อุตสาหกรรม

ไม่มีแหล่งอุตสาหกรรม

การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

กลุ่มอาชีพทอผ้าและแปรรูปผลิตภัณฑ์ตำบลหนองขาว

แรงงาน

แรงงานส่วนใหญ่ในพื้นที่ตำบลหนองขาว แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

- ๑) แรงงานสัญชาติไทยในพื้นที่ตำบล
- ๒) แรงงานจากประเทศอื่นๆ เช่น ประเทศเมียนมาร์

ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านหรือชุมชน

- หมู่ที่ ๑ ชุมชนบ้านกลาง จำนวนพื้นที่ทั้งหมด ๐.๐๖ ตารางกิโลเมตร
- หมู่ที่ ๒ ชุมชนดอนสันตะเคียน จำนวนพื้นที่ทั้งหมด ๐.๑๐ ตารางกิโลเมตร
- หมู่ที่ ๓ ชุมชนบ้านกล้วย จำนวนพื้นที่ทั้งหมด ๐.๐๘ ตารางกิโลเมตร
- หมู่ที่ ๔ ชุมชนบ้านไผ่งาม จำนวนพื้นที่ทั้งหมด ๐.๑๔ ตารางกิโลเมตร
- หมู่ที่ ๕ ชุมชนบ้านนอก จำนวนพื้นที่ทั้งหมด ๐.๐๘ ตารางกิโลเมตร
- หมู่ที่ ๘ ชุมชนบ้านดอนกอก จำนวนพื้นที่ทั้งหมด ๐.๐๙ ตารางกิโลเมตร
- หมู่ที่ ๙ ชุมชนดอนเต่าสมสามัคคี จำนวนพื้นที่ทั้งหมด ๐.๑๐ ตารางกิโลเมตร
- หมู่ที่ ๑๐ ชุมชนหนองหญ้าดอกขาว จำนวนพื้นที่ทั้งหมด ๐.๐๕ ตารางกิโลเมตร
- หมู่ที่ ๑๒ ชุมชนโคกมะขวิดมิตรสัมพันธ์ จำนวนพื้นที่ทั้งหมด ๐.๑๐ ตารางกิโลเมตร
- เขตพิเศษ (โรงเรียนวัดอินทารามและวัดอินทาราม) จำนวนพื้นที่ทั้งหมด ๐.๐๔ ตารางกิโลเมตร

ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

สถาบันและองค์กรศาสนา ในเขตเทศบาลตำบลหนองขาว ประกอบด้วยวัด จำนวน ๑ แห่ง คือ วัดอินทาราม ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑

ประเพณีและงานประจำปี

- ๑) ประเพณีวันสงกรานต์ วันที่ ๑๒-๑๖ เมษายน
- ๒) ประเพณีลอยกระทง ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒
- ๓) ประเพณีวันเข้าพรรษา แรม ๑ ค่ำ เดือน ๘
- ๔) ประเพณีวันออกพรรษา ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑
- ๕) เทศน์มหาชาติ (หลังออกพรรษา)

ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ภาษาล้าน

- ภูมิปัญญาท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่ตำบลหนองขาว ส่วนใหญ่มีปัญญาด้านการทอผ้าขาวม้า
- ภาษาล้าน ใช้ภาษาล้านบ้านหนองขาวถึง ร้อยละ ๙๐

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ของที่ระลึกส่วนใหญ่เป็นสินค้า OTOP คือ ผ้าขาวม้าร้อยสี

ทรัพยากรธรรมชาติ

แหล่งน้ำ

เทศบาลตำบลหนองขาวไม่มีแหล่งน้ำทางธรรมชาติ แต่มีแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นที่สำคัญคือ คลองชลประทาน จำนวน ๒ สาย

ป่าไม้

ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดกาญจนบุรี มีพื้นที่ป่าไม้เป็นอันดับ ๓ ของประเทศรองจากจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดตาก จังหวัดกาญจนบุรีมีพื้นที่ป่าในหลายลักษณะ ลักษณะป่าจะเป็นป่าแบบเบญจพรรณโดยมีไม้ที่สำคัญ อาทิเช่น ไม้แดง ไม้ตะเคียน ไม้มะค่า ไม้รัง ไม้ไผ่ เป็นต้น

ภูเขา

เขตอำเภอน้ำหนาวมีทิวเขาสลับซับซ้อนตั้งแต่เหนือจรดใต้ระดับพื้นที่ความสูงลดหลั่นตามแนวชายแดนไทยกับประเทศสหภาพเมียนมาร์

* คำขวัญตำบลหนองขาว

ท้องถิ่นคนขยัน	กล่าวขวัญวิถีสาน
ตำนานหลวงพ่อ	ผ้าทอหนองขาว
สะเดาลือชื่อ	ข้าวหอมซ้อมมือ
เลื่องลือน้ำตาลสด	งดงามวัฒนธรรม

นางผดุง ใบแย้ม
ผู้แต่ง

ส่วนที่ ๒ ประวัติและสถานที่ท่องเที่ยวในตำบลหนองขาว

ความเป็นมาของชุมชนบ้านหนองขาวมีเรื่องเล่าร่วมสมัยกับรัชกาลพระเจ้าเอกทัศ กษัตริย์องค์สุดท้ายในแผ่นดินอยุธยา เมื่อพม่ายกกองทัพเข้าโจมตีจนต้องเสียกรุงเป็น ครั้งที่ ๒ ขุนนางนักปราชญ์ราชบัณฑิตช่างศิลป์ไพร่บ้านพลเมืองถูกกวาดต้อนไปพม่าจำนวนมาก ในส่วนของราษฎรบ้านดงรังและบ้านดอนกระเต็ง (ปัจจุบันทั้ง ๒ หมู่บ้านได้รวมเป็นบ้านหนองขาว) อยู่บนเส้นทางผ่านกองทัพ ได้รวมกำลังรับมือพม่าตั้งปรากฏุรบเป็นหลักฐานให้เห็นร่องรอยการต่อสู้ในครั้งนั้น ชาวบ้านเรียกบริเวณดังกล่าวว่า “ทุ่งคู” มาจนถึงในราวปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้มีชาวบ้านขยายพื้นที่ทำนาเข้าไปครอบคลุมพื้นที่ทุ่งคู ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวได้ถูกไถแปรเป็นนาข้าวไปหมดสิ้น ส่วนทางทิศใต้ของบ้านหนองขาวปัจจุบัน เดิมเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านดงรัง ยังคงปรากฏซากปรักหักพังของเจดีย์ อุโบสถ พระพุทธรูป กำแพงแก้ว และใบเสมา ปัจจุบันได้รับการบูรณะเป็นวัดขึ้นใหม่ชื่อว่า วัดใหญ่ดงรัง (วัดส้มใหญ่)

แม้เรื่องเล่าการมีส่วนร่วมในสงครามครั้งนั้นจะมีโครงเรื่องคล้ายวีรกรรมของชาวบ้านบางระจัน และมีจุดจบแบบเดียวกัน ด้วยกำลังเพียงหยิบมือจึงไม่สามารถต้านกองทัพพม่าได้ ชาวบ้านจำนวนหนึ่งล้มตาย บางส่วนถูกกวาดต้อนเป็นเชลย ที่เหลือเล็ดลอดแตกฉานเช่น บ้างหลบซ่อนตัวอยู่ตามป่าเขา และวัดวาอารามบ้านเรือนถูกเผาทำลาย

ภายหลังเมื่อบ้านเมืองกลับเป็นปกติแล้ว ราษฎรทั้ง ๒ หมู่บ้านออกจากการซ่อนตัว ได้รวมกันตั้งหมู่บ้านขึ้นใหม่ใกล้กับหนองน้ำ เรียกกันว่า “หนองหญ้าดอกขาว” เนื่องจากมีหญ้าดอกขาวปกคลุมทั่วบริเวณหนองน้ำ ต่อมาชื่อหนองน้ำนั้นได้กลายเป็นชื่อหมู่บ้าน ทว่าเกิดการกร่อนเสียงเหลือเพียง “บ้านหนองขาว” ปัจจุบันร่องรอยของหนองน้ำแห่งนี้ยังอยู่ในหมู่ที่ ๑๐ บ้านหนองคอกวัว (ชุมชนหนองหญ้าดอกขาว) แม้หนองน้ำแห่งนี้จะถูกกลบกลายเป็นที่ตั้งบ้านเรือน แต่ไม่ว่าจะถมหนองน้ำแห่งนี้อย่างไร ก็ยังมีสภาพเป็นหนองน้ำอยู่ เพราะเมื่อทิ้งไว้สักกระยะหนึ่งก็มักจะมีน้ำเอ่อขึ้นมาเสมอ

บ้านหนองขาวเป็นชุมชนขนาดใหญ่ กระทั่งมีคำกล่าวกันว่า “หมู่บ้านใหญ่ไถ่บิณไม่ตก” จึงเป็นที่ตั้งของสถานที่ราชการหลายแห่ง ได้แก่ สถานีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ สถานีตำรวจ และโรงเรียนประถมขนาดใหญ่ มีถนนหลวงสายสุพรรณบุรี-กาญจนบุรี ตัดผ่าน เป็นเส้นทางเดินทางไปยังตัวเมืองกาญจนบุรีที่สำคัญคือบ้านหนองขาวมีวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นที่น่าสนใจมากมาย เช่น การโกนจุก บวชนาค ทรงเจ้าแห่นางฟ้า สวดพระมาลัย การทำศพ การเล่นเพลงเหย่ย ซึ่งเป็นเพลงพื้นบ้านย่านนี้ และความเชื่อเรื่องหม้อตาหม้อยาย เป็นต้น

ภาพหมู่บ้านหนองขาวในอดีต

นายกิจจัน แซ่โค้ว (คนกลาง)
(ต้นตระกูลทองดีเลิศ)

* วัดอินทาราม

วัดอินทาราม ตั้งอยู่เลขที่ ๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองขาว อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๖๓ ไร่ ๒ งาน ๖๓ ตารางวา วัดอินทารามตั้งเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๓๒๐ หลังจากหมดภัยสงครามระหว่างไทยกับพม่า จนทำให้เสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ ให้กับพม่า เมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๐ วัดอินทารามสร้างในสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชครองกรุงธนบุรี แต่เดิมชาวบ้านเรียกกันว่า “วัดหนองขาว” วัดได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน มีเรื่องเล่าขานจนเป็นตำนานของชาวบ้านหนองขาวว่าในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินมาเมืองกาญจนบุรีเพื่อทรงนมัสการพระแท่นดงรัง และเสด็จมาประทับแรม ณ บ้านหนองขาว ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๐๘ ชาวบ้านหนองขาวได้ร่วมกันบริจาคทรัพย์สร้างเสนาสนะเพิ่มเติม เพื่อใช้เป็นที่พักสงฆ์และใช้เป็นสถานที่ประกอบงานบุญตามประเพณีนิยมของชาวหนองขาว ช่วงระยะเวลาดังกล่าวทำให้วัดได้รับการพัฒนา มีความเจริญรุ่งเรืองมาก จนวัดหนองขาวกลายเป็นวัดประจำหมู่บ้านและได้เปลี่ยนชื่อเป็น “วัดอินทาราม” ซึ่งได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๐

ภาพโบสถ์วัดอินทาราม

วิหารหลวงพ่อพระปางป่าเลไลยก์ ที่ชาวบ้านหนองขาวให้ความเคารพนับถืออย่างมาก และเป็นที่
ประจักษ์ของชาวบ้านหนองขาวถึงความศักดิ์สิทธิ์เป็นที่พึ่งยึดเหนี่ยวจิตใจมาแต่โบราณ

โรงธรรม หรือ (หอสวดมนต์)

พระปรางค์ ศิลปะอยุธยา สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๕

ประตูวัดเดิมยังคงความสวยงามอย่างมีเสน่ห์

* พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นบ้านหนองขาว

เมื่อไม่กี่ปีก่อน มีข่าวว่าทางราชการจะรื้ออาคารเรียนหลังเก่าของโรงเรียนวัดอินทาราม ที่ตั้งอยู่ในเขตวัด แล้วสร้างพิพิธภัณฑสถานขึ้นใหม่ทำให้เกิดแรงกระตุ้นแก่บรรดาครูโรงเรียน กำนัน พระสงฆ์ และพ่อค้าในชุมชน ที่ต้องการจะปกป้องรักษาอาคารเรียนหลังเดิมไว้ เพราะคนเก่าแก่หลายคนต่างก็จบการศึกษาจากโรงเรียนนั้นด้วยกันมา จึงไม่ยอมให้มารื้อทุบอาคารสองชั้นเก่าแก่อันสวยงามของตนกันได้ง่าย ๆ อย่างน้อยที่สุดประวัติศาสตร์ของชุมชนก็มีอาคารโรงเรียนโกวิท “อินทาราม” รวมอยู่ด้วย จะปล่อยให้หลุดมือไปเปล่า ๆ อย่างไม่รู้ได้ ความสำเร็จของการพิทักษ์รักษาอาคารเรียนหลังเก่านำมาซึ่งการก่อรูปพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นตำบลหนองขาว โดยจะใช้อาคารสองชั้นที่สร้างเสร็จเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๐ หลังดังกล่าว เป็นที่ตั้งแสดงโบราณวัตถุที่ชุมชนรวบรวมขึ้นไว้แล้ว อย่างไรก็ตาม พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นนี้อาจสำเร็จลุล่วงได้ง่าย ๆ เพียงแค่วัตถุสิ่งของที่จัดแสดง สิ่งสำคัญคือ “เรื่องราว” ของชุมชนที่ต้องการนำเสนอผ่านวัตถุต่างหาก แล้วเรื่องราวของชาว หนองขาวที่ต้องการจะ “เล่า” ให้คนอื่นรับรู้จะเป็นอย่างไร บางทีเรื่องราวเหล่านี้ย่อมต้องการความร่วมมือจากนักวิชาการที่เข้ามาช่วยสนับสนุนด้วยการทำวิจัยเพื่อนำเสนอเรื่องเล่าของชาวหนองขาวอย่างเป็นระบบ มีมิติทางประวัติศาสตร์ สังคม และวิถีชีวิตความคิดความเชื่อของชาวบ้าน เชื่อมโยงกับชุมชนท้องถิ่นใกล้เคียงไปพร้อมกัน ถ้าย้อนไปดูหลักฐานประวัติศาสตร์ จะพบว่า “หนองขาว” ตั้งอยู่บนเส้นทางการค้าขายและการเดินทางที่พแต่โบราณ รศ.ศรีศักร วัลลิโภคม เมธีวิจัยอาวุโส สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) กล่าวว่า จากตำแหน่งทางภูมิศาสตร์และสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม จะเห็นว่าท้องถิ่นนี้เคยเป็นส่วนหนึ่งของความเจริญรุ่งเรืองยุคสุวรรณภูมิ อันมี “อู่ทอง” เป็นศูนย์กลางส่วนเส้นทางคมนาคมนั้น พิจารณาจากสภาพภูมิศาสตร์แล้วเชื่อว่าเคยเกี่ยวกับเส้นทางเดินทัพ โดยเฉพาะสงคราม เมื่อครั้งสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และเส้นทางติดต่อระหว่างพระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี และกาญจนบุรี ซึ่งเรื่องเหล่านี้ ยังศึกษาได้จากวรรณคดี “ขุนช้าง ขุนแผน” ด้วย จากสายตาของนักวิชาการที่ลงไปศึกษาพบว่าสิ่งที่โดดเด่นของหนองขาว ที่ไม่เหมือนชุมชนเมืองอื่น คือ ที่นี่ไม่มีศาลเจ้าจีนหรือโรงเจ อย่างไรก็ตาม มีศาลเจ้ากลางชุมชนแห่งหนึ่ง ชาวบ้านเรียกว่า “ศาลพ่อแม่” มีอายุเกือบ ๒๐๐ ปี มีอิทธิพลแบบจีนเล็กน้อย คือเมื่อคนในหมู่บ้านมีงานมงคลต่าง ๆ จะต้องบอกกล่าวศาลพ่อแม่ มิเช่นนั้นจะมีอุปสรรคในการจัดงาน เช่น เปิดเครื่องเสียงไม่ติด ทำขนมเงินไม่เป็นเส้น การบอกศาลก็เพียงแต่ตักหัวข้าว หัวแกง (ข้าวและแกงที่สุกใหม่) ขนมต้ม และเหล้ามาไหว้ในวันสุกดิบ สำหรับลักษณะของศาลพ่อแม่ นั้น เป็นปุ่มไม้ขนาดใหญ่มากที่คนรุ่นปู่ย่าตายายของชุมชนนี้พบจากในป่าแล้วเชื่อว่าเป็นไม้เทวดาที่กำหนดให้นำมาไว้บูชาในชุมชน ถึงแม้ขณะนี้พิพิธภัณฑสถานหนองขาวยังอยู่ในขั้นเตรียมการจัดแสดง จะเริ่มปิดบางส่วนในช่วงสงกรานต์ โดยแบ่งส่วนแสดงไว้หลายหัวข้อ เช่น ข้อมูลโบราณคดี เส้นทางเดินทัพโบราณ ความเป็นท้องถิ่นหนองขาวให้เห็นสภาพแวดล้อมของสังคมชาวนา อธิบายวิถีชีวิตความเป็นคน “ใจกล้า นกเลง”

การเที่ยวชมหมู่บ้านหนองขาวก็สามารถจะแวะไปได้ โดยไม่ต้องคำนึงถึงเทศกาล เดินผ่านเข้าไปในหมู่บ้านจะรู้สึกเสมือนย้อนยุคเข้าสู่บรรยากาศราว ๕๐ ปีก่อน เพราะลักษณะอาคารบ้านเรือนหลายหลังยังไม่ถูกทำลายลง ยกเว้นแต่ว่ากาลเวลาจะค่อย ๆ กลืนกิน อย่างเช่น อาคารสุขศาลาหลังเก่าแม้จะทรุดโทรม แต่ชาวบ้านก็คิดว่าจะต้องซ่อมแซมแน่นอน หรือแม้แต่เรือนแถวไม้สองชั้นแบบเท่าที่เคยเป็นห้องแถวการค้าของคนจีน ณ ปัจจุบันก็ยังรักษาไว้เป็นบ้านเช่าอยู่ได้ “หนองขาว” มีเรื่องราวที่พร้อมจะบอกเล่าแก่คนต่างถิ่นอย่างน่าภาคภูมิใจอยู่แล้ว

อาคารเรียนในอดีต โรงเรียนวัดอินทาราม “โกวิทอินทราท” ปัจจุบันได้ปรับปรุงเป็นพิพิธภัณฑ์

อาคารพิพิธภัณฑ์ในปัจจุบัน

* หม้อยาย

ความเชื่อเรื่องหม้อตาทหม้อยายถือเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านหนองขาวที่สำคัญ ที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต กระทั่งเป็นจุดเด่นที่เป็นจุดแข็งทางการท่องเที่ยวอย่างหนึ่งในปัจจุบัน การเซ่นไหว้หม้อตาทหม้อยาย หรือที่ชาวบ้านเรียกสั้นๆ เป็นที่รู้จักกันว่า “ยาย” นั้นสืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ชาวบ้านหนองขาวเชื่อว่ายายจะเป็นผู้ปกป้องรักษาให้ทุกคนในบ้านมีความสุข ยายจะช่วยเหลือดูแลให้ทุกคนพ้นภัยอันตรายทั้งปวง ดังนั้น เมื่อลูกหลานแต่งงานและแยกครัวออกไปเป็นของตนเองก็ต้องรับยายไปอยู่ด้วย

เมื่อแต่งงานกัน ผู้หญิงจะต้องรับผีตามฝ่ายชาย แต่ก็จะรับยายของตัวเองไปอยู่ด้วย โดยนำหม้อฝ่ายชายและหญิงรวมกัน (หากนับถือผีเดียวกัน) เช่น ฝ่ายชาย ๕ ใบ ฝ่ายหญิง ๔ ใบ เป็น ๙ ใบ เพิ่มของฝ่ายหญิงอีก ๑ ใบ ก็จะต้องซื้อหม้อใหม่ ๑๐ ใบ ดังนั้น ในบางบ้านจึงอาจมีหม้อเป็นร้อยใบ เพราะเป็นตระกูลเก่าแก่สืบทอดกันมาหลายชั่วคน ในแต่ละปีก็ต้องนำหม้อลงมาทำความสะอาด หากแตกร้าวก็ซื้อเปลี่ยนใหม่ โดยทั่วไปจะมีการเซ่นไหว้ในเดือน ๖ ของทุกปี ซึ่งตรกราวเดือนเมษายน-พฤษภาคม (เป็นช่วงเวลาเดียวกับที่คนมอญไหว้ผีบรรพชน) เครื่องเซ่นไหว้และช่วงเวลาในการเซ่นไหว้อาจไม่เหมือนและไม่ตรงกัน แล้วแต่ว่าตระกูลของใครจะทำสืบทอดกันมาอย่างไร

ในการรับยายไปอยู่ด้วยต้องเตรียมสิ่งของดังต่อไปนี้ คือ หม้อดินเท่ากับจำนวนหม้อยายของพ่อแม่ ผ้าขาวสำหรับปิดปากหม้อ ด้ายดิบสำหรับผูกปากหม้อและเชือกสำหรับแขวน ชีผึ้งสำหรับให้พ่อแม่ปั้นหุ่นยาย หมากพลู เท่ากับจำนวนยาย มะพร้าวเท่ากับจำนวนตะกร้า (สำหรับยายตะกร้า) ตะกร้าสาน ตามจำนวนยาย ชาม บ้านไม้ ๒ หลัง ดาบไม้ (เจริด) เท่ากับของพ่อแม่ หัวข้าวหัวแกง (ข้าวแกงปากหม้อตักแบ่งมาทันทีที่หุงข้าวต้มแกงสุกโดยยังไม่มีใครตักไปกินก่อน และห้ามชิมอาหารทุกชนิดที่ทำเซ่นไหว้ยายขณะปรุง เพราะจะถือว่าเป็นการกินก่อนยาย) ขนมต้มแดงต้มขาว น้ำ และดอกไม้ธูปเทียน

กำหนดการรับยายจะทำการในเดือน ๖ และต้องเป็นวันศุกร์ ผู้รับยายจะหาสิ่งของต้องไปบ้านพ่อแม่ พ่อแม่จะจัดเตรียมมอบยายให้กับลูก โดยนำชีผึ้งปั้นเป็นรูปคนเท่าจำนวนยายใส่หม้อ ตะกร้า ชาม หรือใส่บ้าน จัดเตรียมใส่หาบให้เรียบร้อย และบอกกล่าวกับยายว่า “ปู่ย่าตายายไปอยู่กับลูกหลาน ให้ลูกหลานทำมาหากินร่ำรวย มีโชคมีลาภอยู่เย็นเป็นสุข” จากนั้นลูกจะหาหม้อยายกลับบ้านโดยมีแม่เดินมาส่งที่บ้าน ในระหว่างทางหากมีใครทักทายห้ามพูดคุยด้วยจนกว่าจะถึงบ้าน เมื่อถึงบ้านให้นำหม้อยายไปแขวนไว้ข้างฝาบ้าน ตามทิศทางที่พ่อแม่บอก เสร็จแล้วจุดเทียนและธูป ๓ ดอก บอกกล่าว “ขึ้นปีใหม่เดือนใหม่ ลูกหลานได้รับปู่ย่าตายายมาอยู่ด้วย ขอให้ลูกหลานอยู่เย็นเป็นสุข” โดยจะต้องจุดธูปเทียนติดต่อกัน ๓ วัน หลังจากรับยายมาอยู่ด้วย จากนั้นก็จะเป็นพิธีเซ่นไหว้ประจำปี โดยจะทำการในเดือน ๖ ของทุกปี ข้าวของเครื่องใช้ประกอบด้วย บายศรีปากชาม ขนมต้มแดงต้มขาว หัวข้าวหัวแกง หมากพลู น้ำ และดอกไม้ธูปเทียน และเครื่องเซ่นไหว้ยายของแต่ละครอบครัวอาจจะแตกต่างกัน ขึ้นกับแต่ละตระกูลจะปฏิบัติกันมาดังกล่าวแล้วข้างต้น

ในการรับยายไปอยู่ด้วย ผู้เป็นลูกจะต้องหาบไปจากบ้านพ่อแม่เท่านั้น ไม่เช่นนั้นเชื่อกันว่ายายจะไม่ไปอยู่ด้วยและจะต้องกลับมารับใหม่ ในกรณีที่บ้านอยู่ไกลก็อาจต้องทำเป็นหาบออกจากบ้านพ่อแม่เป็นพิธีแล้วนำขึ้นรถ โดยจะต้องอุ้มกระจาดไว้กับตัวตลอดทาง เมื่อใกล้ถึงบ้านจึงลงจากรถแล้วหาบเข้าบ้าน ที่สำคัญจะต้องถึงบ้านก่อนเพล ไม่เช่นนั้นแล้วก็จะต้องกลับไปรับยายมาใหม่ภายหลัง นอกจากนี้ยังเชื่อว่า ห้ามรับยายมาด้วยการใส่กระสอบ ใส่ถัง หรือภาชนะอื่นใด ซึ่งเป็นสิ่งที่ยายไม่ชอบและยายจะไม่มาอยู่ด้วย

อย่างไรก็ตาม สัญลักษณ์การนับถือผีประจำตระกูล ที่ต่างกัน มีชื่อเรียกและรายละเอียดในการปฏิบัติเช่นไหว้ยายแตกต่างกันไปด้วย นั่นคือ **ยายในหม้อ** ไม่มีชื่อเรียกเฉพาะ โดยมากเรียกว่า “ยาย” อยู่ในหม้อดินขนาดเล็ก และมีตุ๊กตาปั้นด้วยขี้ผึ้ง ๑ ตัว ปิดฝาหม้อด้วยผ้าขาวมัดด้วยด้ายดิบ แขนงไว้บนข้างฝาในห้องนอน แต่ละบ้านจะมีหม้อไม่เท่ากัน ขึ้นกับการสืบทอดกันมาในตระกูลดังกล่าวแล้ว โดยจะต้องรับยายมาหากแยกครัวออกไปอยู่ต่างหาก ถ้ายังอยู่ในบ้านพ่อแม่ก็ไม่ต้องรับ เมื่อถึงเดือน ๖ ก่อนเข้าพรรษาจะต้องทำพิธีเช่นไหว้ยาย และใส่หมากพลูลงหม้อหม้อละ ๑ คำ โดยจะต้องคอยเปลี่ยนหมากพลูใหม่ทุก ๖ เดือน

ยายในตะกร้า มีชื่อว่า “ยายตลับสี่” อยู่ในตะกร้า ๒ ใบ ในตะกร้าใส่มะพร้าวแห้งทั้งเปลือกและมีข้าว (เช่นเดียวกับมะพร้าวที่คนมอญเช่นไหว้บรรพชน ซึ่งจะเรียกว่า มะพร้าวหางหนู) พร้อมเจี๊วด เป็นแผ่นไม้ยาว ๑ ศอก เขียนรูปพระรามไว้ปลายไม้ จะเช่นไหว้ในวันขึ้น ๔ ค่ำ เดือน ๔ ต่างจากยายอื่นๆ ในการเช่นไหว้ทุกปีจะต้องเปลี่ยนมะพร้าวและใส่หมากพลูลงตะกร้า ๑ คำ และหากมะพร้าวนั้นงอกก็ถือว่าลูกหลานทำมาค้าขึ้นเจริญงอกงาม เป็นนิมิตหมายที่ดี

ยายในซาม มีชื่อต่างๆ กันไป เช่น “ยายเอี้ยง” “ยายใจ” “ยายกุเลา” “ยายทอง” “แม่ย่าท้าวทอง” และ “หลวงตำรวจ” แล้วแต่ว่าตระกูลไหนนับถือสืบทอดกันมาอย่างไร ภายในซามมีเพียงรูปคนปั้นด้วยขี้ผึ้งใส่ไว้กับซาม ส่วนการเช่นไหว้ประจำปีจะทำเช่นเดียวกับยายในหม้อ

บนหิ้งหรือข้างฝาห้องของแต่ละบ้านจะประกอบด้วยบ้านหลังเล็ก ๒ หลังติดกัน โดยบ้าน ๒ หลังนี้ทำขึ้นง่ายๆ จากไม้กระดาน ๒ แผ่น ประกบกันเป็นหน้าจั่ววางบนฐานไม้อีกแผ่นหนึ่ง ในบ้านแต่ละหลังมีเจี๊วดและธูป ๓ ดอก เป็นที่อยู่ของ “ปู่เชียวแม่สาคุ” ซึ่งมีลูกชายชื่อ “พ่อหลวงน้อย” และ “พ่อหลวงใหญ่” ปู่เชียวเป็นเทพารักษ์ของบ้านหนองขาว มีเมียมาก เมียคนอื่นๆ นอกจากแม่สาคุจะต้องอยู่ในตะกร้า เชื่อกันว่ายาย ๒ หลังนี้ดีกว่ายายอื่นๆ ทั้งหมด

นอกจากนี้ยังมีหม้อ ๒ ใบวางคู่กันเรียกว่า “ยายตา” การเซ่นไหว้ประจำปีจะทำเช่นเดียวกับ ยายในหม้อ ในวันเซ่นไหว้ยาย หากเป็น “ยายพระ” หมายถึงพ่อครูฤๅษีที่เป็นพ่อครูของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายใน บ้านหนองขาว ปู่เขี้ยวเองก็ต้องเรียก “ยายพระ” ว่า “พ่อครู” ด้วย สิ่งของเซ่นไหว้นอกจากบายศรีปากชาม หมากพลู น้ำ และดอกไม้ธูปเทียนแล้ว จะต้องมีขนมเปียกปูนด้วย เมื่อเซ่นไหว้แล้ว ห้ามนำขนมเปียกปูนนั้นมา กินโดยเด็ดขาด จะต้องนำไปถวายพระทั้งหมด ในเวลาปกติ เมื่อมีการทำอาหารชนิดซึ่งเป็นที่โปรดปรานของ ยายก็ต้องแบ่งไปเซ่นไหว้บอกกล่าวและเรียกให้ยายกินก่อน เช่น ยายบางบ้านชอบกินแป้งจี๊ ทุกครั้งที่ทำ ขนมจิ้นก่อนจะบิ๊บเป็นเส้น ต้องแบ่งไปปิ้งเป็นแป้งจี๊ชิ้นเล็กๆ เซ่นไหว้ยายก่อนเสมอ ในกรณีที่หลงลืม การบิ๊บ เส้นขนมจิ้นในครั้งนั้นๆ มักจะออกมาไม่เป็นเส้น ยายบางบ้านชอบกินกระต่าย หากลูกหลานนำกระต่ายมาแกง กินในบ้านต้องให้ยายกินก่อน หากไม่แล้วลูกหลานอาจมีอันเป็นไปได้ เมื่อรู้ตัวแล้วต้องไปหากระต่ายมาแกงและ นำมาให้ยายกินเพื่อเป็นการไถโทษ ส่วนยายบางบ้านชอบกินเต่า คนบ้านหนองขาวรุ่นเก่าๆ เมื่อเห็นเต่าซึ่งรู้ว่า ยายชอบกินทั้งที่ไม่อยากฆ่าเต่าจึงมักจะพูดว่า “เต่าเนา เต่าเหม็น” และไล่เต่าไป แต่หากเจอแล้วเจออีกก็ๆ แสดงว่าเป็นความต้องการของยายก็ต้องนำเต่ามาฆ่าแกงให้ยายกินจนได้ ซึ่งความเชื่อเรื่องเต่าและการปฏิบัติ ต่อผีมอญที่ว่าด้วยเต่าก็เป็นแบบเดียวกับชาวบ้านหนองขาวทุกประการ

หม้อยาย กระจบอกยาย บ้านยาย และตะกร้ายายบนหิ้งในห้องนอนชาวชุมชนบ้านหนองขาว

ไม้เจวีต

* ศาลเจ้า และการตั้งสำรับ

ชุมชนชาวหนองขาวเป็นชุมชนที่ยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของบรรพบุรุษไว้อย่างเหนียวแน่นในวัฒนธรรมหลายๆด้าน อย่างเช่น วัฒนธรรมการแต่งกาย (ผ้าขาวม้าร้อยสี) , วัฒนธรรมการพูด(ยังคงมีเอกลักษณ์เสียงเหน่อ), วัฒนธรรมการดำรงชีวิต (การทำนา ปลูกตาลโตนด) รวมไปถึง วัฒนธรรมความเชื่อ (ประเพณีงานบวช การโกนจุก) เป็นต้น ซึ่งในบทความชิ้นนี้จะขยายความในเรื่องของ วัฒนธรรมความเชื่อในเรื่อง “การตั้งศาลของชุมชน”(การบูชาศาลเจ้า) ซึ่งเป็นสิ่งที่ปฏิบัติกันต่อมาเป็นทอดๆ จากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งถึงแม้ในปัจจุบันโลกจะเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆมากมาย แต่ประเพณีการตั้งศาลนี้ยังคงสืบทอดปฏิบัติจนถึงปัจจุบัน รวมถึงครอบครัวตัวผู้เขียนบทความชิ้นนี้ด้วย

.. ศาลเจ้าในชุมชนหนองขาว เป็นความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนหนองขาวกับเทวดาที่ปกป้องรักษาหมู่บ้านหนองขาว ซึ่งเปรียบเสมือนพ่อและแม่ ดังชื่อศาลที่สำคัญที่สุดในหนองขาว คือ “ศาลพ่อแม่” ที่คนในหมู่บ้านหนองขาวนี้จะทำกิจการอันใดที่สำคัญจะต้องมาบอกกล่าวกับศาลพ่อแม่ เช่น งานบวช งานแต่ง งานประจำปีทำบุญของศาลพ่อแม่ เป็นต้น เพื่อความเป็นสิริมงคล และทำการใดๆก็จะมีติดขัดเพราะมีเชื่อว่ามีเทวดาจากศาลเจ้าคอยช่วยคุ้มครองตนเองและหมู่บ้าน หากเราพิจารณาข้างต้นแล้วเราจะพบว่า ประเพณีการตั้งศาลของชาวหนองขาวนี้คงสืบทอดกันมาอย่างยาวนานแล้วเพราะการนับถือผี(เทวดา) ซึ่งเป็นคติความเชื่อสำคัญของคนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งก็รวมประเทศไทยในปัจจุบันเข้าไปด้วยนั้นยังแสดงถึงความเข้มข้นในการรักษาประเพณีการตั้งศาลของชาวหนองขาวไว้อย่างเข้มข้น เพราะในปัจจุบันขอใช้คำว่าเกือบทุกบ้าน จะต้องมาตั้งศาลในงานประจำปีแต่ละศาลกันอย่างเนืองแน่น เสียดยบทความชิ้นนี้เขียนขึ้นไม่ตรงกับช่วงงานประจำปี รูปภาพจึงไม่อาจทำให้ผู้อ่านเห็นภาพได้ชัดเจนนัก แต่ผู้เขียนก็แนะนำให้ท่านมาสัมผัสหมู่บ้านวัฒนธรรมหนองขาวด้วยตัวของท่านเอง

พิธีการตั้งศาลเป็นการสืบทอดมาเป็นรุ่นๆ เริ่มจากครอบครัวใหญ่ที่มีการนับถือ “หม้อยาย” (มีลักษณะเป็นเหมือนหม้อดินเผา) ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ถึงบรรพบุรุษของชาวหนองขาวที่ล่วงลับไปแล้ว และได้บอกต่อกันมาว่าลูกหลานจะต้องไปตั้ง “สำหรับ” (อุปกรณ์ที่ใช้ในการตั้งศาลของชุมชนหนองขาว) ซึ่งประกอบไปด้วย บายศรีปากชาม ขนมต้มแดงต้มขาวหรือขนมเปียกปูน น้ำเปล่า ถาด โดยแต่ละบ้านก็จะตั้ง “สำหรับ” ไม่เท่ากันแล้วแต่บรรพบุรุษของแต่ละบ้านบอกกล่าวกันต่อๆมา ซึ่งเมื่อมีคนในบ้านแต่งงานหรือย้ายบ้านก็ต้องรับ “หม้อยาย” ไปอยู่ด้วย นั่นหมายความว่าจะมี “สำหรับ” เพิ่มมากยิ่งขึ้นเพราะมีครอบครัวเกิดขึ้นมาใหม่ ส่งผลให้การรักษาวัดนธรรมประเพณีการตั้งศาลยังคงมีการสืบทอดและเข้มข้นจนถึงในปัจจุบัน

งานประจำปีในการตั้งศาลชุมชนหนองขาวนั้น ไม่ใช่ทุกศาลที่จะสามารถตั้งได้ ขึ้นอยู่กับสิ่งที่บรรพบุรุษได้บอกกล่าวมาว่าครอบครัวเราจะต้องไปตั้ง “สำหรับ” ที่ศาลไหนบ้าง และบางศาลก็มีแคว้นประจำปีไม่ต้องตั้ง “สำหรับ” โดยศาลเจ้าที่จะต้องตั้ง “สำหรับ” สำคัญๆ ดังที่จะกล่าวในต่อไปนี้อย่างเช่น

ศาลเจ้าพอมแม่ จะจัดงานประจำปีใน เดือน ๖ ขึ้น ๑ ค่ำ ,

ศาลเจ้าพอมโรงหนัง จะจัดงานประจำปีใน เดือน ๖ แรม ๓ ค่ำ,

ศาลเจ้าพอลมบนและศาลปู่เขี้ยว จะจัดงานประจำปีใน เดือน ๖ แรม ๔ ค่ำ,

ศาลเจ้าพอมานผู้ใหญ่ เทวดา สะปุยยา แมองคี่ จะจัดงานประจำปีใน เดือน ๗ ขึ้น ๗ ค่ำ

* สงกรานต์บ้านหนองขาว

เทศบาลตำบลหนองขาว ร่วมกับ ส่วนราชการในตำบลหนองขาว กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน และประชาชนชาวตำบลหนองขาว ร่วมกันจัดโครงการสงกรานต์บ้านหนองขาว ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๖ เมษายน ของทุกปี ณ ลานวัฒนธรรม วัดอินทาราม ตำบลหนองขาว อำเภอกำแพง จังหวัดกาญจนบุรี

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์ สืบทอดจารีตประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งสามารถรักษา พัฒนา และสร้างสรรค์ประเพณีวัฒนธรรม ที่เป็นสมบัติอันล้ำค่า นำมาซึ่งศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของชาติและชุมชนบ้านหนองขาว สำหรับกิจกรรมภายในงาน

- จัดให้มีขบวนแห่วัวเทียมเกวียนนางสงกรานต์วันที่ ๑๓ เมษายน ตั้งแต่เวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา ที่แสดงให้เห็นวิถีชีวิตของชาวบ้านหนองขาว โดยมีหน่วยงานราชการการ ชุมชน และชาวบ้านจัดขบวนแต่งขบวนเกวียนเข้าร่วม ไม่น้อยกว่า ๓๕ ขบวน

- ในทุกวันจัดให้มีการแสดงละครพื้นบ้าน เรื่อง “ ใ้บุญทองบ้านหนองขาว ” โดยเนื้อเรื่องของละครโดยเป็นการเล่าถึงวิถีชีวิตของชาวบ้านหนองขาว โดยมีตัวละครชื่อใ้บุญ กับใ้ทอง เป็นตัวเดินเรื่อง การแสดงจะเริ่มในเวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา ตั้งแต่วันที่ ๑๓-๑๕ เมษายน

- การจัดแสดงผลิตภัณฑ์และจำหน่ายอาหารพื้นบ้าน เช่น ขนมจีนน้ำยาล้วเขียว ขนมแป้งจี ผลิตภัณฑ์จากตาลโตนด ขนมกง ขนมไทย แกงป่า เนื้อวัวต้ม เป็นต้น ตั้งแต่วันที่ ๑๓-๑๕ เมษายน
- กิจกรรมสงฆ์พระ สงฆ์ผู้สูงอายุ วันที่ ๑๖ เมษายน ตั้งแต่เวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา ของทุกปี
- กิจกรรมแข่งขันก่อพระเจดีย์ทราย (วันเวลาตามความเหมาะสม)
- กิจกรรมแข่งกีฬาพื้นบ้าน (วันเวลาตามความเหมาะสม)

- การแสดงมหรสพ ภาพยนตร์ ลิเก ดนตรี เป็นการจัดหาจากชาวบ้านหนองขาวหรือผู้ที่สมหวังจากการขอพรจากหลวงปู่โต หรือหลวงพ่อบาเลไลย์ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้าน (การแสดงมหรสพจัดให้มีทุกคืน ขึ้นอยู่กับเจ้าภาพจะจัดหามาแสดง)
- นมัสการหลวงปู่โต หรือหลวงพ่อบาเลไลย์ จัดให้มีทุกวัน ตั้งแต่วันที่ ๑๓-๑๖ เมษายน

* วันลอยกระทง

ประเพณีลอยกระทง เป็นการแสดงความระลึกถึงผู้มีพระคุณต่อมนุษย์ เช่น พระพุทธเจ้า เทพเจ้า พระแม่คงคา และบรรพชน ฯลฯ โดยการบูชาด้วยเครื่องสักการะต่างๆ โดยเฉพาะการบูชาพระพุทธเจ้าหรือรอยพระพุทธบาท ถือได้ว่าเป็นคติธรรมอย่างหนึ่งที่บอกเป็นนัยให้พุทธศาสนิกชนได้เจริญรอยตามพระบาทของพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แห่งความดีงามทั้งปวงนั่นเอง ประเพณีลอยกระทงเป็นประเพณีที่ดั่งงามของคนไทยที่ได้มีการสืบทอดถือปฏิบัติกันมาเป็นเวลาอันยาวนาน ตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นราชธานีจนกระทั่งถึงปัจจุบัน และในสมัยปัจจุบันนี้ความเชื่อของคนทั่วไปมักจะเชื่อว่า การลอยกระทงเป็นการลอยเพื่อปลดปล่อยความทุกข์ ความโศกเศร้าและความหม่นหมองต่างๆของตนให้ลอยหายไปใต้ม่าน้ำพร้อมกับกระทง

เทศบาลตำบลหนองขาว ร่วมกับส่วนราชการในตำบลหนองขาวกำหนด ผู้ใหญ่บ้านผู้นำชุมชน และประชาชนชาวตำบลหนองขาว ร่วมกันจัดโครงการวันลอยกระทง ขึ้นทุกปี ณ ลานวัฒนธรรม วัดอินทาราม โดยจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ เช่น ขบวนแห่นางสงกรานต์จากหน่วยงานราชการ ชุมชนต่างๆ การแสดงของเด็กนักเรียนของโรงเรียนในตำบลหนองขาว การแสดงจากกลุ่มต่างๆ เช่น ชมรมผู้สูงอายุ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมต่างๆจะเริ่มตั้งแต่เวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา เป็นต้นไป

ส่วนที่ ๓

แหล่งสาธิตผลิตภัณฑ์ ร้านของฝาก อาหารพื้นบ้าน และที่พัก

ผ้าขาวม้า ๑๐๐ สี่

ท้องถิ่นนิยม...ของคนหนองขาว

การแสดงออกใน “ความรักท้องถิ่น” จนอาจกล่าวได้ว่า เป็นพวก “ท้องถิ่นนิยม” ของคนหนองขาว มีให้เห็นโดยทั่วไปในชีวิตประจำวัน ตลอดจนวาระโอกาส เทศกาลงานประเพณีต่างๆ และสิ่งหนึ่งที่ชาวหนองขาวต่างแสดงออก ในความเป็น “คนหนองขาว” คือ ภูมิปัญญาด้านผ้าทอ

จากหูกทอมือ...สู่กี่กระตุก

การทอผ้า เป็นภูมิปัญญาที่ชาวบ้านหนองขาวสืบทอดกันมา ด้วยความผูกพันของคนในครอบครัวจากรุ่นสู่รุ่น จากการทอหูก พัฒนาไปสู่กี่กระตุก สตรีชาวหนองขาวซึ่งเป็นคนมีความมานะอดทน ขยันทำมาหากิน ไม่ย่อท้อต่อความเหนื่อยยาก จึงยังคงสืบทอดภูมิปัญญาโบราณนี้ให้แก่ลูกหลาน ซึ่งมักจะได้เรียนรู้ใกล้ชิดการทอผ้าจากแม่ พี่ ป้า น้า อา ย่า ยาย ด้วยความคุ้นชินกับภาพของการกลับจากไร่่นามานั่งทอผ้าใต้ถุนบ้านแทบทุกครัวเรือน

หลากภูมิปัญญา...บนผืนผ้าทอ

การทอผ้าใช้ในชีวิตประจำวันของชาวหนองขาว จะทอเป็นผ้านุ่ง ผ้าถุง ผ้าโจงกระเบน โสร่ง นอกจากนี้มีการทอผ้าขาวม้าลายต่างๆ เช่น ตาหมากรุก ตาคู่ ตาเหลือง ตาขาว โดยมีผ้าขาวม้าลายสำคัญอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น คือ ลายตาจ๊ก ซึ่งมีลายดั้งเดิม คือ ตาจ๊กแดง ที่มักจะถูกนำมาใช้เป็นผ้าในงานประเพณี และพิธีทางศาสนา เช่น พิธีบวช ใช้เป็นผ้าปู สำหรับรับไหว้เมื่อนาคมาลาผู้เฒ่าผู้แก่ ทั้งในการลาบวชและลาสิกขา ใช้เป็นผ้าประจุให้พระลงคาถาสำหรับผู้ที่ลาสิกขาใช้พาดบ่านุ่งห่มออกจากวัด โดยนับเป็นเสื้อผ้าชุดแรกสำหรับติดสีกใหม่ พิธีแต่งงาน ฝ่ายเจ้าสาวจะทอผ้าขาวม้าลายตาจ๊ก เพื่อมอบให้เจ้าบ่าวพร้อมเสื้อผ้าอีก ๑ ชุด เพื่อสวมใส่ในการตักบาตร และใช้เป็นผ้าสำหรับแขวนเรือนหอ ส่วนในพิธีทางศาสนาเมื่อไปทำบุญฟังเทศน์ฟังธรรมที่วัดสุภาพบุรุษมักจะเป็นผ้าพาดบ่า และผ้ากราบ ส่วนสุภาพสตรีจะใช้ผ้าสไบ หรือผ้ากราบเป็นผ้าขาว หรือผ้าทอลายตาเหลือง ตาขาว ไม่มีประเพณีใช้ผ้าตาจ๊กเพื่อนุ่งห่มสำหรับสุภาพสตรี แต่ในปัจจุบันจะพบมีการประยุกต์นำมาตัดเสื้อสำหรับสวมใส่

ข้าวเกรียบว่าว

- นางดำเนิน บริสุทธิ์ ที่ตั้ง หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองขาว
- นางสาวภา ขำคม ที่ตั้ง หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองขาว
- นางประนอม วางข้าว ที่ตั้ง หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองขาว

ร้านอาหาร

- ร้านอาหาร “ คริวองค์ ”
- ร้านอาหาร “ คริวจันทรา ”
- ร้านอาหาร “ เคียงคันทนา ”
- ร้านอาหาร “ คนหนองขาว ”
- ร้านอาหาร “ คริวกำนันบ้านนา ”
- ร้านอาหาร “ คริวชนะศึก ”
- ร้านอาหาร “ คริวมานฟ้า ”

- ร้านกาแฟ “ Little Along ”
- ร้านกาแฟ “ ๑๐๐๐ พฤษภา ฟาร์ม ”
- ร้านกาแฟ “ ล้ายวน กาญจนบุรี ”
- ร้านกาแฟ “ ดูบัว คาเฟ่ ”
- ร้านกาแฟ “ บ้านย่ากาแฟ ”
- ร้านกาแฟ “ บ้านเค็กน้ำ ”

โรงแรม ที่พัก

- หนองขาวรีสอร์ท (ของฝากแม่บุญมา)
- ศูนย์การเรียนรู้ “ บ้านแม่คุณ ”
- บ้านกลางทุ่งออแกนิก โฮมสเตย์
- บ้านข้าวหอมลำพรรณ

- ที พี รีสอร์ท
- บ้านชุมทรัพย์โฮมสเตย์ มีสไตล์
- บ้านกลางทุ่งสุขใจ
- บ้านไร่ปลายนาโฮมสเตย์

- บ้านลุงเมตโฮมสเตย์
- ณภัทร โฮมสเตย์
- บ้านดงตาล
- โรงแรมยูเรเชีย

ส่วนที่ ๔

เส้นทางการท่องเที่ยวในตำบลหนองขาว

จุดที่ ๑ วัดอินทาราม นมัสการหลวงพ่โต “หลวงปู่ป่าเลไลย์” หลวงพ่อศักดิ์สิทธิ์ของตำบลหนองขาว

จุดที่ ๒ ชมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นบ้านหนองขาว / จุดสาธิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ (JBIC)

***** นั้งรถอีแต่นชมวิถีชีวิตชุมชนบ้านหนองขาว

จุดที่ ๓ จุดสาธิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าขาวม้า “ บ้านเพลงผ้า ”

จุดที่ ๔ จุดสาธิตและจำหน่ายขนมข้าวเกรียบว่าว “ ป้าสำเภา ”

จุดที่ ๕ จุดสาธิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากตาลโตนด “ ขนมตาลบ้านลุงเมต ”

จุดที่ ๖ จุดสาธิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าขาวม้า “ สหกรณ์การเกษตรสุวรรณภูมิ จำกัด ”

จุดที่ ๗ จุดสาธิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าขาวม้า “ ผ้าขาวม้า ๑๐๐ สี ”

จุดที่ ๘ ชมของสะสม “ บ้านคุณทิพวรรณ เชียงทอง ”

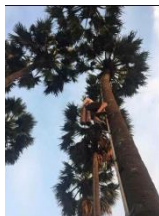
จุดที่ ๙ ขอพรศาลเจ้าประจำหมู่บ้าน “ ศาลเจ้าพ่อโรงหนัง ”

จุดที่ ๑๐ ขอพรศาลเจ้าประจำหมู่บ้าน “ ศาลพ่อแม่ ”

จุดที่ ๑๑ ชมหม้อยาย “ บ้านป้าสเน่ห์ เชื้อฮ้อ ”

จุดที่ ๑๒ ชมทุ่งนา ชมการสาธิตการทำขวัญข้าว “ ป้าหมากบ จำปาทอง ”

จุดที่ ๑๓ ชมดงตาลโตนด ชมการสาธิตการทำน้ำตาลสด และการเฉาะตาล “ ลุงสมพงษ์ ทองแท้ ”

ส่วนที่ ๕

การวิเคราะห์ศักยภาพและเป้าหมายการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรี

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เสริมสร้างสุขภาวะ ความมั่นคง ความปลอดภัยและสังคมแห่งการเรียนรู้

กลยุทธ์การพัฒนา

๑. พัฒนาระบบการบริหารจัดการและการให้บริการด้านสาธารณสุขอย่างครบวงจรและทั่วถึง
๒. พัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างทุนทางสังคมชุมชนเข้มแข็ง
๓. ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง
๔. เสริมสร้างระบบความปลอดภัยตามมาตรฐานสากลในทุกมิติ
๕. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีความรู้ด้านการบริหารจัดการด้านสาธารณสุข
๖. พัฒนาประสิทธิภาพการศึกษาตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน
๗. พัฒนาจัดการด้านแรงงานสัมพันธ์ สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน งานประกันสังคมมุ่งให้ผลสัมฤทธิ์
๘. ส่งเสริมการมีงานทำของแรงงานในระบบและนอกระบบอย่างยั่งยืน
๙. ส่งเสริมและต่อยอดโครงการตามพระราชดำริฯ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการพัฒนาระบบเกษตรกรรมอย่างครบวงจร

กลยุทธ์การพัฒนา

๑. ส่งเสริมและพัฒนาระบบข้อมูล แผนพัฒนาการเกษตร ระบบสารสนเทศการเกษตร ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทพื้นที่
๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบชลประทานเพื่อการเกษตรและการใช้พลังงานทางเลือกเพื่อการเกษตรให้เหมาะสมครอบคลุมทุกพื้นที่
๓. ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาการเกษตร โดยใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิมร่วมกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่
๔. ส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
๕. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิต อาหารและสินค้าเกษตรปลอดภัย การแปรรูป การจำหน่ายให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๖. ส่งเสริมบุคลากร (ภาครัฐ) ด้านการเกษตรให้เป็น Smart Officer
๗. ส่งเสริมช่องทางการตลาดของสินค้าเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมการท่องเที่ยวตามอัตลักษณ์ และการท่องเที่ยวคุณภาพ

กลยุทธ์การพัฒนา

๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
๒. สำรวจ วิจัย และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่
๓. ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิมอย่างสมดุลและยั่งยืน
๔. ส่งเสริมสินค้าและบริการการท่องเที่ยวมุ่งสู่มาตรฐานสากล

๕. ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมด้านการตลาดยุคใหม่
๖. เสริมสร้างความเข้มแข็งภาคีเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว
๗. ส่งเสริมอัตลักษณ์ วิถีชีวิต วัฒนธรรม เพื่อความยั่งยืน
๘. ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ เขตเศรษฐกิจพิเศษและการค้าชายแดน

กลยุทธ์การพัฒนา

๑. เพิ่มประสิทธิภาพระบบขนส่งและโครงสร้างพื้นฐาน
๒. เสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
๓. พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ ผลิตภาพแรงงาน แรงงานวิชาชีพและยกระดับสถานประกอบการสู่มาตรฐานสากล ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
๔. ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและการค้าชายแดน
๕. เสริมสร้างความสัมพันธ์และการค้ากลุ่มประเทศอาเซียน

ยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลหนองขาว

วิสัยทัศน์

“เทศบาลตำบลหนองขาว เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียง อนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ประชาชนได้รับบริการที่ต่ออย่างเสมอภาคเป็นเมืองน่าอยู่ และเป็นองค์กรแห่งความเป็นเลิศ ”

ยุทธศาสตร์

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านสังคม
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปโภค
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการเมืองการบริหาร

เป้าประสงค์

๑. ประชาชนมีรายได้เพียงพอสามารถพึ่งพาตัวเองได้
๒. การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน การสงเคราะห์แก่ประชาชน รวมทั้งการสร้างสังคมให้น่าอยู่
๓. การได้รับบริการด้านโครงสร้างพื้นฐานให้มีความสะดวกและรวดเร็ว
๔. มลภาวะและสิ่งแวดล้อมไม่เป็นพิษต่อชุมชน
๕. การบริหารจัดการภาครัฐที่ดีและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ตัวชี้วัด

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา (Goals)	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Targets)					
			ปี ๕๑-๖๔	ปี ๖๑	ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	ปี ๖๕
๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของบ้านหนองขาวให้มีความสวยงาม สะดวก ปลอดภัย	ร้อยละของนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น	นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาท่องเที่ยว ปีละประมาณ ๖๐,๐๐๐ คน	๓๐%	๒๖	๒๗	๒๘	๒๙	๓๐
๒. วัฒนธรรม จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้รับการพัฒนาต่อยอดเพื่อนำมาใช้ในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน	ร้อยละของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม	ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรม จารีต ประเพณี เช่น งานสงกรานต์ งานเทศน์มหาชาติ ฯลฯ ประมาณร้อยละ ๖๐ ของประชาชนทั้งหมด	๗๕%	๗๑	๗๒	๗๓	๗๔	๗๕

ค่าเป้าหมาย

- ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้
- ประชาชนมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น
- ประชาชนได้รับการบริการด้านโครงสร้างพื้นฐานที่สะดวกและรวดเร็ว
- เป็นชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน
- ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

กลยุทธ์

- ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนเศรษฐกิจแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนมีอาชีพและมีงานทำเพื่อเป็นรายได้
- อนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบทอด จารีต ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวันสำคัญต่างๆ และส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของประชาชน
- ส่งเสริมสาธารณสุขและสร้างสุขภาพอนามัยที่ดีแก่ประชาชน ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ส่งเสริมให้มีสถานประกอบการมีความสะอาดถูกหลักอนามัย ส่งเสริมการออกกำลังกาย การกีฬาและนันทนาการ และก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาสวนสาธารณะ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และอาคารด้านนันทนาการ
- ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ประชาชน
- ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและจิตสำนึกให้แก่วัยเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ด้อยโอกาส

๖. ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษา ถนน ทางเท้า สะพาน ท่อระบายน้ำ รังระบายน้ำ และปรับปรุง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านการจราจร
๗. วางผังเมือง และสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับการวางผังเมือง
๘. ปรับปรุงและพัฒนาการผลิตน้ำประปา และคุณภาพน้ำประปา ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาระบบ ไฟฟ้าสาธารณะ
๙. ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม การเพิ่มพื้นที่สีเขียว ปรับปรุง พัฒนาการบริหารจัดการ ขยะมูลฝอย และก่อสร้าง ปรับปรุง พัฒนาการบริหารจัดการน้ำเสีย และน้ำทิ้งจากชุมชน
๑๐. สร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชน และจัดตั้งประชาคมเมือง ส่งเสริมให้ประชาชน หน่วยงาน ภาครัฐ เอกชน กลุ่ม และองค์กรต่างๆ มีส่วนร่วมในการบริหารงาน การวางแผนพัฒนา การควบคุม ตรวจสอบ ฯลฯ และพัฒนาความรู้ความสามารถ และประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น ให้แก่ กลุ่ม องค์กร ผู้นำชุมชน ฯลฯ
๑๑. พัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม และประสบการณ์ให้แก่บุคลากรของเทศบาล
๑๒. ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาอาคารสถานที่ และจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน
๑๓. พัฒนาและปรับปรุงการบริการเพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ประชาชน ปรับปรุง พัฒนาการจัดเก็บ รายได้
๑๔. สร้างเสริมความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน พัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย
๑๕. พัฒนาการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน

จุดยืนทางยุทธศาสตร์

๑. การพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่มีความเข้มแข็ง โดยได้รับบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ จำเป็นเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและเศรษฐกิจ
๒. การพัฒนาระบบการศึกษาและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
๓. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคนและความเข้มแข็งของชุมชนในการพึ่งตนเอง
๔. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ดีและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
๕. ส่งเสริมและพัฒนาทางการศึกษา
๖. ส่งเสริมสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและกีฬา
๗. เตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
๘. ส่งเสริมการสาธารณสุขเพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีขึ้น
๙. พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๑๐. มุ่งเน้นการบริการเชิงรุก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และโปร่งใส
๑๑. พัฒนาชุมชนให้เป็นเมืองน่าอยู่น่าอาศัย
๑๒. สร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในชุมชน
๑๓. ให้ความสำคัญในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

ส่วนที่ ๖

แผนส่งเสริมการท่องเที่ยวในตำบลหนองขาว

รายละเอียดโครงการพัฒนา

แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - พ.ศ. ๒๕๖๕)

ยุทธศาสตร์จังหวัดที่ ๔ ส่งเสริมการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ เขตเศรษฐกิจพิเศษ และการค้าชายแดน

- ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดที่ ๑ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ

แผนงานบริหารงานทั่วไป (แนวทางการพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม)

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์ของโครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณและที่ผ่านมา					ตัวชี้วัด (KPI)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก
				๒๕๖๑ (บาท)	๒๕๖๒ (บาท)	๒๕๖๓ (บาท)	๒๕๖๔ (บาท)	๒๕๖๕ (บาท)			
๑	ส่งเสริมการท่องเที่ยวบ้านหนองขาว	ส่งเสริมให้บ้านหนองขาว เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียง	๑. จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ๒. โฆษณาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวบ้านหนองขาวผ่านสื่อต่าง ๆ ๓. ก่อสร้างปรับปรุงบำรุงรักษาสถานที่ท่องเที่ยว	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	ตำบลหนองขาว เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง	นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น	สำนักปลัดเทศบาล

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ

แผนงานบริหารงานทั่วไป (แนวทางการพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม)

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์ของโครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณและที่ผ่านมา					ตัวชี้วัด (KPI)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก
				๒๕๖๑ (บาท)	๒๕๖๒ (บาท)	๒๕๖๓ (บาท)	๒๕๖๔ (บาท)	๒๕๖๕ (บาท)			
๒	จัดทำป้ายบอกแหล่งท่องเที่ยว	ส่งเสริมให้บ้านหนองขาวเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียง	๑. เพื่อการเป็นประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ๒.จัดทำป้ายบอกแหล่งท่องเที่ยว	-	-	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	ตำบลหนองขาวเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง	นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น	สำนักปลัดเทศบาล

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ

แผนงานบริหารงานทั่วไป (แนวทางการพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม)

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์ของโครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณและที่ผ่านมา					ตัวชี้วัด (KPI)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก
				๒๕๖๑ (บาท)	๒๕๖๒ (บาท)	๒๕๖๓ (บาท)	๒๕๖๔ (บาท)	๒๕๖๕ (บาท)			
๓	ก่อสร้างประติมากรรมสัญลักษณ์วิวทิวเขียงเกวียนสัญญาลักษณ์ประจำตำบลหนองขาวตามแบบแปลนและรายการที่เทศบาลกำหนดเขตเทศบาลตำบลหนองขาว	ส่งเสริมให้บ้านหนองขาวเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียง และเป็นสัญลักษณ์ของวัฒนธรรมชาวตำบลหนองขาว	๑.จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ๒.ปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบให้สวยงาม	-	-	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	-	ตำบลหนองขาว เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง	นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ มาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น	สำนักปลัดเทศบาล

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ

แผนงานบริหารงานทั่วไป (แนวทางการพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม)

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์ของโครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณและที่ผ่านมา					ตัวชี้วัด (KPI)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก
				๒๕๖๑ (บาท)	๒๕๖๒ (บาท)	๒๕๖๓ (บาท)	๒๕๖๔ (บาท)	๒๕๖๕ (บาท)			
๔	ปรับปรุงพิพิธภัณฑ์พร้อมป้ายโครงการ ๑ ป้าย ตามแบบแปลนและรายการที่เทศบาลกำหนด ม.๑ ตำบลหนองขาว ผู้ดูแลวัดอินทารามฯ	ปรับปรุงอาคารพิพิธภัณฑ์และบริเวณโดยรอบให้สวยงาม สร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว	ปรับปรุงอาคารพิพิธภัณฑ์	-	-	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	-	ปรับปรุงอาคารพิพิธภัณฑ์ มีสภาพสวยงาม	สร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว	สำนักปลัด

แผนส่งเสริมการท่องเที่ยวเทศบาลตำบลหนองขาว
ตำบลหนองขาว อำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

จัดทำโดย

เทศบาลตำบลหนองขาว
ตำบลหนองขาว อำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

คำนำ

ตามแผนพัฒนา การท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ได้ให้ความสำคัญกับการวางรากฐานและแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศทั้งด้านคุณภาพ แหล่งท่องเที่ยว บุคลากร การท่องเที่ยวและโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการสร้างสมดุลของการพัฒนาทั้งในมิติของพื้นที่ เวลา กิจกรรม รูปแบบและกลุ่มนักท่องเที่ยวเพื่อการสร้างรายได้และการกระจายรายได้สู่ชุมชน และการเตรียมความพร้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสู่การเติบโตในอนาคต บนพื้นฐานของการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศสมัย ตลอดจนการให้ความสำคัญกับการทำงานอย่างบูรณาการระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และระหว่างประเทศซึ่งการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศมีความจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย เพื่อส่งเสริมให้การท่องเที่ยวของไทยได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และบรรลุเป้าหมายได้ประโยชน์ด้วยกันทุกฝ่ายและยั่งยืน แผนพัฒนาการท่องเที่ยวจึงมีความสำคัญต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวทุกระดับโดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น ประกอบกับแผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ถ่ายโอนภารกิจด้านการท่องเที่ยวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และนอกจากนี้งานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวยังเป็นภารกิจตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมด้านส่งเสริมการท่องเที่ยว ควรมีแนวโน้มในการดำเนินการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนและการท่องเที่ยวโดยรวมของประเทศ

เทศบาลตำบลหนองขาวจึงยึดแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรี ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมการท่องเที่ยวตามอัตลักษณ์ และการท่องเที่ยวคุณภาพ เพื่อเป็นการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสม มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ และนำเสนอแผนและโครงการไปสู่การปฏิบัติ กำกับดูแลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงได้จัดทำแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑- ๒๕๖๕

เทศบาลตำบลหนองขาว
อำเภอท่าม่วง
จังหวัดกาญจนบุรี

สารบัญ

ส่วนที่ ๑	สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน	หน้า ๑
ส่วนที่ ๒	ประวัติและสถานที่ท่องเที่ยวในตำบลหนองขาว	หน้า ๘
ส่วนที่ ๓	แหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ ร้านของฝาก อาหารพื้นบ้าน และที่พัก	หน้า ๒๔
ส่วนที่ ๔	เส้นทางการท่องเที่ยวในตำบลหนองขาว	หน้า ๒๗
ส่วนที่ ๕	การวิเคราะห์ศักยภาพและเป้าหมายการท่องเที่ยว	หน้า ๒๘
ส่วนที่ ๖	แผนส่งเสริมการท่องเที่ยวในตำบลหนองขาว	หน้า ๓๒

ประกาศเทศบาลตำบลหนองขาว
เรื่อง ประกาศใช้แผนส่งเสริมการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลหนองขาว

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ เทศบาลตำบลหนองขาวจึงได้จัดทำแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลหนองขาว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือประกอบทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในเทศบาลตำบลหนองขาว อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและได้นำเสนอต่อนายกเทศมนตรีตำบลหนองขาวเพื่อประกาศใช้แผนดำเนินงานดังกล่าวแล้วนั้น

ดังนั้น เพื่อให้การส่งเสริมการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลหนองขาวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง รวมทั้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปได้รับทราบ เทศบาลตำบลหนองขาวจึงประกาศใช้แผนปฏิบัติการส่งเสริมการท่องเที่ยว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึง ๒๕๖๕ ให้ทราบโดยทั่วกันทั้งนี้สามารถขอดูหรือสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเทศบาลตำบลหนองขาว สำนักงานเทศบาลตำบลหนองขาว เลขที่ ๙๙ หมู่ ๔ ตำบลหนองขาวอำเภอท่าม่วงจังหวัดกาญจนบุรี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายทรงพล เอกจิตต์)

นายกเทศมนตรีตำบลหนองขาว